

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav pro dějiny umění

Praha 2015

Bc. Marie Filipcová, Pojetí biblické narace v českém umění od konce 40. let do počátku normalizace

Diplomová práce

Posudek vedoucí práce

Poválečné podoby biblické narace donedávna nepatřily v českém poválečném umění k příliš frekventovaným tématům. Velké výstavní projekty (Alén Diviš, Bohuslav Reynek, Roky ve dnech ad.) však ukázaly, že tato oblast nejen existuje, ale že v ní lze nalézat silné a navzájem různorodé osobnosti. Marie Filipcová se rozhodla soustředit na období od počátku totalitního komunistického režimu, jehož ideologie křesťanskou spiritualitu odmítala, do počátku normalizace. V tomto období zaznamenala česká kultura prudký pád, liberální období a nový pád po roce 1968. Tyto souřadnice se odrážejí i v oblasti biblické narace.

Práce je rozčleněna na tři hlavní oddíly. V prvním z nich se autorka podrobně zabývá tématy, která čeští umělci sdíleli. Ve Starém i Novém zákoně si vybírali témata, která byla blízká jejich životnímu pocitu. Druhá část je zaměřena na průzkum tvorby konkrétních autorů. I zde Filipcová nabízí další členění, tentokrát podle povahy tvorby jednotlivých osobností. Ve třetí kapitole se potom zabývá filozofickými spisy Jeana Maritaina a Romana Guardiniho, kteří do vnímání křesťanského umění zasáhli pozoruhodnými úvahami.

Mám-li posuzovat diplomovou práci Marie Filipcové, musím konstatovat, že je napsána skutečně zešíroka. Zdá se mi pouze, že v textu vzniká jistá disproporce mezi sférou biblickou a aktuální. Autorka si je samozřejmě vědoma složitého kontextu zvolené doby, na který umělci volbou témat reagovali, v práci se ale možná trochu příliš důkladně zaměřuje na obecný biblický kontext. Samotnou volbou autorů, jejichž dílo zkoumá, ale ukazuje, že v centru jejího zájmu jsou takové osobnosti, které prožívaly spiritualitu nekonvenčně. Jejich výběr je opodstatněný, jde o umělce mimořádné důležitosti a různé stylové příslušnosti. Autorka

analyzuje jejich tvorbu a zabývá se nejen jejími formálními aspekty, ale především hledáním vnitřního výrazu, kterým tito autoři oponovali době. Domnívám se, že zde zůstávají jisté rezervy práce a že by bylo možno poněkud posílit ty aspekty problematiky, které se týkají čtení tvorby vybraných umělců jako komentáře doby.

Text Marie Filipcové ale rozhodně splňuje nároky na diplomovou práci a doporučuji ho k obhajobě.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

7. září 2015